

වතු කමිකරවෙන්ව සහය පලකරන උද්‍යෝග්‍යනයක් කොළඹ දී පවත්වයි

අප වාර්තාකරවන් විසිනි

2016 ඔක්තෝබර් 12

මෙදුවරෝධනා ත්‍යාචාවල සෙදී සිටින වතු කමිකරවෙන්ව සහය පලකරම්න් සිකුරාදා කොළඹ දී උද්‍යෝග්‍යනයක් පවත්වනු හිති. මෙම උද්‍යෝග්‍යනයට 300 ට වයි පිරිසක් සහභාගි වුහ. මොවුනු වතුවල ප්‍රමානවත් වැටුපක් නොලබේම සහ වතුකරයේ පවතින ආත්මක වරක්ෂාව නිසා රැකියා සොයාගෙන කොළඹට සංතුමනය වි සිටින වතු කමිකර තරෙනයේ හා රැකියා විරහිත කමිකරවෙළාය.

වතු කමිකරවෙන්ව සාධාරණ වැටුප් වයිවිමක් ලබා දීමට මදිහත් වන ලෙස ආත්මවත් ඉල්ලීමේ සහ කමිකරවෙන් තැමසෙනට පිටින සම්මි සහ වතු හාම්පුත්තන් විසින් අත්සන් කිරීමට සුදානම් වන සාමූහික ගිවුම්මට විරෝධීතවය පලකරන සහන් පාඨ සහිත උද්‍යෝග්‍යන ප්‍රවරු අත්තිව උද්‍යෝග්‍යනයේ මදු කොළඹ ගැස්පහ හන්දියේ පැයකට වයි කාලයක් පිකටි කළහ. පසුව ඔවුන් සෙටින විදිගේ දිගේ පෙළපාලයකින් ගමන් කළේ ය. පෙළපාලය වැළක්වීමට පොලිසිය උත්සාහ කළන් එය අසාර්ථක විය.

උද්‍යෝග්‍යනයේ යොදුන කමිකරවෙන් හා තරෙනයන් තුළින් ප්‍රකාශනට පත් වුයේ කමිකරවෙන්ගේ වැටුප් වයි තිරීම වතු සමාගම විසින් ප්‍රවිත්තෙෂ්ප කරනු ලැබේම හා වතු කමිකරවෙන්ගේ වැටුප් අරගලය කඩා කප්පල් කිරීමට වෘත්තිය සම්මි සහ ආත්මව දරන උත්සාහය කෙරෙනි ඔවුන් තුළ පවතින කේපය සහ වතු කමිකර වැටුප් අරගලය සහය දැක්වීමට ඔවුන් තුළ පවතින අවසාර උවමනාවය.

එහෙත් උද්‍යෝග්‍යන කැඳවුම් කළ කළකරයේ සමාජ පර්යේෂන මධ්‍යස්ථානය, කළකරයේ දෙමළ සංස්කෘතික සහාව සහ නව සංස්කෘතික සංවිධානයේ අරමුණ රට මූලුමතින් ම ප්‍රතිචරිතයේද එකකි. ඔවුන්ගේ එළුලය වුයේ වතු කමිකරවෙන්ගේ වැටුප් ප්‍රශ්නය විසැදීමට මදිහත් වන ලෙස ආත්මවට බලපෑම් දුම්මේ නිස්සාර උද්‍යෝග්‍යනකට හා මින්ද දේවාලයේ පොලිසා කුපරු දැව්වා දෙවාලයේ සැලුම් තැන්තුව ප්‍රකාශ කළ අතර ගමන් අත්තිවින්දු උම්කර පිවත් කොන්දේසි පැහැදිලි කළහ.

උද්‍යෝග්‍යන සංවිධානය කිරීමට මූලකන්වය ගත් ප්‍රජක සිත්තිවෙල් නව සම සමාජ පක්ෂය (නයසප), එක්සත් සමාජවාදී පක්ෂය (එසප) නව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය (නපප) අනුළු සංවිධානවල එකතුවක් වන උද්‍යෝගාලන සිරිකරවෙන් තිදිහැස් කිරීම සඳහා වු ජාතික ව්‍යාපාරයේ සම්බන්ධිකරන තිබාරියා ය. මෙම සංවිධානයට අයත් පක්ෂ හා සංවිධාන සැපුව ගෝ වත්තා රුහාධිපති මෙත්‍රිපාල සිරියෙන් -අගමගි රතිල් වත්තා රුහාධියා ආත්මව බලයට ගෙන එමට දායක වුහ. මෙම සංවිධානවල කරපිටින් ආත්මව බලයට ආවේ කමිකරවෙන්ගේ හා දුන්තින් පිටින් තිරීමේ තුනානවත් තිබා පැවතින ආර්ථික අරුමුදයට බඩු මිලට් රුන් දාහැන් සැහැනව ද ? දැන් ලබෙන ආදායමෙන් වතු කමිකරවෙන් ට ඕනෑම සම්පත්න් එකිනෙක් පවත්වාගෙන ගන්න බහැව. සමාගම් එකක් අත්සන් කරන්න ගන ඔවුන්මේ මොනවා ද තියෙන්නේ කියල වෘත්තිය සම්මි කමිකරවෙන් ව කියෙන්නේ නහැව. එක කමිකරවෙන්ට අවවත නවත් උගුලක්.” බව ඔහු සිටි ය.

එහෙත් සිරියෙන්-වත්තාමයිංහ ආත්මව රාජ්‍යක්ෂ ආත්මව නැවත තැනීන් ඉදිරියට ගිනින් රුදුරු ලෙස ජාත්තාතර මූල්‍ය අරමුදල විසින් තිරෝධීත ආර්ථික කර්පාද පිළිවෙත් ත්‍යාචාවට සැපේ වු හා එකියාව තුළ විනයට එරෙහි ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයේ යුද සුදානමත් සමාජ පෙළ ගැනුන ආත්මවති.

උද්‍යෝග්‍යනය අවසානයේ ජන මාධ්‍ය ඇමතු සිත්තිවෙල් වතු කමිකරවෙන්ගේ “අරගලයට ශේෂිය එකතුකිරීම සඳහා කොළඹ සිටින ඔවුන්ගේ ඇදානින් මෙහි හඩ නගමින් සිටිනවා. මේ හඩ සහභාලන ආත්මවට අදෙන්න සින. වෘත්තිය සම්මිවලට අදෙන්න සින. සමාගම් වලට අදෙන්න සින. උද්‍යෝගාලයක් ව අදෙන්න සින” යයි ගාදිනි හි ඔහු උද්‍යෝග්‍යනය නවත් “පුලුල් කරන” බව ද සිටි ය.

කමිකරවෙන්ව හෝ ඔවුන්ගේ හඩ කන්දීමට සමාගම්. වෘත්තිය සම්මි හෝ ආත්මව සුදානම් නතේ. මේ තුන් පාර්ගලයේ කුමන්තුයනක් මගින් රුපියල් 730 හිගන වැටුපකට සහ හුම සුරාකීම උගු කෙරෙන නිෂ්පාදන පළදුකිනාවය ඉහළ දුම්මේ සැලසුම් වලට කමිකරවෙන් සට්ට කිරීමේ නව ගිවුම්මක් සම්මිකරවෙන් මත පැටවීමට ඒන්ද කර ඇති.

රාජ්‍ය තොවන මෙම සංවිධානවල විරෝධනා ත්‍යාචා වතුකරය තුළ භාම්පුත්තන්ගේ සැලසුම් උගුල්ල සිරීම් සිරීමට ගෙනයන වයි පිළිවෙලට මුක්කව දෙයි. වැටුප් අදින් දිනා ගැනීමට සමාජවාදී වැඩිහිටිවෙලක් සඳහා සට්ට සිරීම සඳහා කමිකරවෙන්ගේ ස්වාධීන අරගලයක් සංවිධානය කිරීමට හතුරුව පිටිවා සිටි.

ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අධිවියේ වාර්තාකරවෙන් සමග කනාකල උද්‍යෝග්‍යනයට සම්බන්ධ වූ තරෙනයන් හා කමිකරවෙන් වතු සමාගම්. වෘත්තිය සම්මි හා ආත්මව කෙරෙහි සිය කේපය ප්‍රකාශ කළ අතර ගමන් අත්තිවින්දු උම්කර පිවත් කොන්දේසි පැහැදිලි කළහ.

තනබාලයිංහම් තෙවත් ලිඛු වත්ත් සිට කොළඹ පැමින ජන මාධ්‍ය ව්‍යාය දායාරාන ඕනෑමයෙකි. මෙතෙක කමිකරවෙන් අරගලවෙලට ආවේ වෘත්තිය සම්මි කැඳවුම් වල දී පමනක් නමුත් මෙවර බොහෝ තන්වල වතු කමිකරවෙන් අරගලයට ආවේ වෘත්තිය සම්මිවලට පිටින් බව ඔහු පැවසුවේ ය. “වෘත්තිය සම්මි කරන්නේ දිග්වම කමිකරවෙන් රවටිවලා සමාගම්වල ලාඛය රකින එක. දැන් පවතින ආර්ථික අරුමුදයට බඩු මිලට් රුන් දාහැන් සැහැනව ද ? දැන් ලබෙන ආදායමෙන් වතු කමිකරවෙන් ට ඕනෑම සම්පත්න් එකිනෙක් පවත්වාගෙන ගන්න බහැව. සමාගම් එකක් අත්සන් කරන්න ගන ඔවුන්මේ මොනවා ද තියෙන්නේ කියල වෘත්තිය සම්මි කමිකරවෙන් ව කියෙන්නේ නහැව. එක කමිකරවෙන්ට අවවත නවත් උගුලක්.” බව ඔහු සිටි ය.

ශිෂ්ට සම්පත්න් එකිනෙක් ගනකිරීමට අවසා වුමික පැහැදිලිම් පවත්වා ඔවුන්ට තැනි බව ආගරපතන ලෝවර් ගුන්ලු වත්ත් වූ. වත්ත්ලයිංකරන් ප්‍රකාශ කළේ ය. “නිසි පෝෂණයනක් නහැව. ප්‍රමානවත් සෞඛ්‍ය පැහැදිලිම් නහැව. වෙවළ ප්‍රතිසංස්කරණය නතර කරල. කැඩි ගෙන්කොල ගුම් 100 ක් රුපියල් 120 දී. කිලෝ එකක් 1,200 දී. කමිකරවෙන් ද්‍රව්‍යකට කිලෝ කියක් කඩනවා ද? කිලෝ 16-18 කඩනවා. ලාඛය කොළඹ සිවිතියෙකි. රුපියල් 1,000 දෙන්න බැඳී ඇයි දුන් දුන් සුදානම් වතුර බරව කියල කිලෝ තුනක් කපනවා. මිනිස්සුන්ගේ දුක්ගැනවේ අහන්න වෘත්තිය සම්මිවලට වෙළාවක් තැනෑ. ඒ ගොල්ල හමෙදාම කරන්නේ මිනිස්සු රවටිවන එක.” ඔහු සිටි ය.

පී. ආනන්දන් කොට්ඨාල හිස්ලස්ගාරම් වහැනේ තරෙනයෙක්. ඔහු 2008 කොළඹට පැමිති ඔහු රි රෝද රථ රියලුරෙකි. ඔහුගේ බිරුදු වනු කම්කරු කාන්තාවකි. “එයා උරදේ 7.30 දරව ව ලමා නිවාසේට උල 12 වෙනකම් වයි කරලා තිශිල්ල මෙය ගන්නවා. කළ පොටලා හාර දීල අපහු වයිට යනවා. සැවක 4-5 වෙනකම් වයි කරන්න ඕනෑ. කුඩාලෝ සත්‍යවා, තරි ඉන්නවා, දෙබරු අතිනවා. ඒ මදිට දැන් කොට් වෙන් වතුවලට එනවා. මේ ඔක්කාම කරදර විඳුන වයිකළන් පිවත් වෙන්න තරම් පඩියක් ලබෙන්නේ නහැ.” ආනන්දන් පැවතුවේය.

ඉදිනික, මහනුවර කුටුගස්තොට වහැනේ තරෙනයෙකි. ඔහුගේ වයස අවුරුදු 24 කි. දෙම්වියන් වහැනේ වයිකරලා ගන්න මායේ ආදායම පවත්ලේ නඩත්තුවට ප්‍රමානවත් නැති තිකා ඉගෙනිම අතරමග තතර කර කුඩා කාලයේම රිකියාවක් කිරීමට බල කෙරුණ බව ඔහු පැවතියි. “මම බසාර එකේ මූට්ට කර ගහනවා. ඒ ලැබෙන මුදලෙන් කොටසක් අම්මටියි, නාමිලාටයි සටනවා. සල්ල නැතිකම තිකා නාමිලා ඉස්කේපල් යන්නේ කඩිත කඩි. ආනුඩුව තවත් බදු මුළු වයි කරනවා. අපට හරුයට ගෙයක්වත් නහැ. ලැබූ ගහපු පොල් අතු ගෙවල් වල අපි ඉන්නේ.”

සුත්දරුරාජන් (69) හැටන් මායේක් වහැනේ විශ්‍රාමක කම්කරුවෙකි. වෙනත් ආදායමක් නැති තිකා ඔහු කොළඹට වහැන් පුද්ගලික ආරක්ෂක යේවයේ රිකියාවක් කරයි. “බිරුද අස්ථිපෙන්. එයාට රක්ෂාවක් කරන්න බැඟැ. දේශීරුටි රස්සාවෙන් ලැබෙන්නේ මායෙකට රැපියල් 16,000 දි. ඒ ගොල්ලාන් කරන්නේ අපේ ලේ උරාබොන එක, ඒ වුනත් පිවත් වෙන්න මොකක් හරි රක්ෂාවක් සින තිකා කරනවා. වහැනේ අපි ඉන්නේ පොඩි ලදින් කාමරයක. වයිකිල පහසුකම්, වතුර නහැ. මෙය තුන්දෙනෙක් ඉස්කේපල් යටත්නේ කන්නේ බොන්නේ මේ ලැබෙන සොට්ට්වෙමත්. උද්ධෝෂණයට සම්බන්ධ වුනේ වතු කම්කරුවෙන්ගේ වැටුප් අරගලයට සහයෝගය දෙන්න.”

සත්දරුමොහාන් 30 ගැටිරුදී තරෙනයෙකි. ඔහු කොළඹ තෙල කඩික කම්කරුවෙක් ලෙස වයි කරයි. පක්සර ගේනපොල වහැන් පදිංචිකරුවෙකි. ඔහු රිකියාවක් සොයාගෙන කොළඹ ව සංඛුමනය ව අයේන් 1994 වයසරදිය. “ගෙදර අමාරකම තිකා 10 පත්තියේ දී ඉගෙනිම තතර කරලා රක්ෂාවක් සොයාගෙන කොළඹට ආවා.

ප්‍රවුලේ පස්ස දෙනෙක් ඉන්නවා, තුන්දෙනෙක් වහැනේ වයි කරනවා. මට මෙහේ ද්‍රවයේ පඩිය රැපියල් 1,000 දි. පුලුවත් උනොත් තව අමතර රක්ෂාවක් කරනවා. මගින් වයිදුමත් උරාගෙන ගෙදරට කියක් හරි යටත්නේ ඒ පඩියෙන්. දැන් දෙනවයි කියන රැපියල් 730 පඩිය මදි. අඩුම ගනනේ 1,000 ලැබෙනකන් සටන් කරන්න ඕනෑ.”

යටියන්තොට වි. රචින්දානාදත් හතර වෙති හරස් විදියේ කැඩික වයි කරන යේවකයෙක්. “රැපියල් 1,000 දැන්න් ඒක ලොකු පඩියක් නොමෙයි. පොඩි බඩු කිපයක් ගන්නම ඉවරයි. වෘත්තිය සම්ම කම්කරුවෙන්ගේ අයිතින් රකින්නේ නහැ. ඒගොල්ලෝ මුදල් හම්බ කරන වන්නාරයක් කරන්නේ. ඒකට ඒගොල්ලෝ අතර තරගයක් තියෙන්නේ. තමන්ට ලැබෙන දේශපාලන වාසි ගැන තමයි ඒ ගොල්ලෝ උන්දු.” ඔහු කිවේය.

පී. යොශේක් සහ ඒ. සුදාහරන් නාවලපිටියේ සහ යටියන්තොට උද්ධෝෂණයට සම්බන්ධ වෙමට පැමින සිටි වතු තරෙනයන් දෙදෙනෙකි. ඉහළ යන බුම්මල වතු කම්කරුවෙන්ට දාරා ගන්න බැර බව ඔවුනු කිහි. විදේශ ආදායමෙන් සැලකියුතු කොටසක් උපයන්නේ වතු කම්කරුවෙන් වුවත් ඔවුන්ට එක්වන වියදමට ගැලපෙන පඩියක් වත් මුළුක පහසුකම්වත් නැති බව කි. යොශේක් හා සුදාහරන් තව උරවත් මෙයේ කිහි: “වතුකරයි නගරය සහ අනෙකුත් පුද්ගලයි අතර තියෙන්නේ විශාල සමාජ පරාතරයක්. අධ්‍යාපන පහසුකම් හරිම අඩුයි. කම්කරුවෙළු දුක් වැදිනවා. ලාභය සුරුගෙන කන කොමිෂ්තිකාරකෝ බිජ්‍යාම්ඩ්‍රුම් වල සැපේ පහසුවට යනවා.”

යටියන්තොට සිට ඔහු ඉන්න කන්දල්මිය වත්තට යන්න පැය දෙනක් ගනවෙන බව සුදාහර කිවේය. “ගමට යන්න හරිහමත පාරක් නහැ. ඔයෙන් එගොඩ වෙන්න තියෙන පාලම කාඩ්ලා. බයි එක එගොඩට මෙගොඩට ගන්නේ මිනිස්සු බස්සලා. වහැනේ වයි තියෙන්නේ සනියට ද්‍රවයේ තුනයි. අනෙක් ද්‍රවයේවලට වහැනෙන් පිට කුම් වයිවලට යනවා. පැක්ටරිය වහා දැමීම. පාලකයේ වහැන හරියට නඩත්තු කරන්නෙන් නහැ. වෘත්තිය සම්ම නමට විතරයි. පැයේත ප්‍රාගානේ එන්නේ නහැ. සාමාජික මුදල් නම් අඩුවක් නැගිව පඩියෙන් කපා ගන්නවා. “යහපාලන ආනුඩුව බලයට ආවේ කම්කරුවෙන්ගේ වත්දෙන්. නමුත් වයි කිහි. මේ පාලන කුම් වෙනස් වෙන්න ඕනෑ.” ඔහු පැවතුවේය.